

Tå ja spela fö Sven

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Mellemtrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

I fortællingerne på norsk og svensk er det oplagt at arbejde med nabosprog.

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Tå ja spela fö Sven

Mellemtrin (5.-6. klasse)

Målet med at arbejde med *Tå ja spela fö Sven* er at forstå en fortælling fortalt på svensk (dialekt). Eleverne får også en viden om forskellen på Norden og Skandinavien og kendskab til, at en minoritetsgruppe i Finland taler svensk. Målet er desuden at forstå, hvordan et instrument kan give stor betydning.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fremstilling (Fremstilling, Præsentation og evaluering)

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Undersøgelse, Fortolkning, Vurdering, Perspektivering)

Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama, Sprog og kultur, Sproglig bevidsthed)

Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kan forstå det vigtigste i en svensk tekst.

Du kan genfortælle det vigtigste i fortællingen.

Du har viden om forskellen på Norden og Skandinavien.

Du har kendskab til de nordiske flag.

Du kan forklare, hvordan fortælleren bruger stemme og kropssprog?

Du kan selv fortælle en erindringsfortælling.

Tidsforbrug: 2-6 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Klassesamtale om introarket.	Introark Samtale om introarket. Spiller nogle af jer på et instrument? Se på kortet. Hvor foregår fortællingen. 1 lytning.
Efter 1. lytning og måske 2. og 3. lytning: klassesamtale om anekdoten/erindringerne. Tjek efter hver lytning, hvor meget eleverne har forstået af fortællingen. Det vigtigste at forstå er, at violinen giver Lina glæde, stolthed og stor betydning.	Klassesamtale om handlingen i fortællingen.
Fortællingen foregår i Finland. Ca. 5% af finnerne taler svensk. Samtale om forskellen på Norden og Skandinavien. Samtale om de 7 korsflag.	Norden og Skandinavien Hvad er forskellen på Norden og Skandinavien? Hvad er ens for 7 af flagene?
Eleverne skal have fokus på det svenske sprog og prøve at gætte sig til betydningen af ordene.	Fra svensk til dansk Prøv at oversætte ordene på arket.
Samtale om, hvad det betyder at bruge krop og stemme, sådan som fortælleren gør.	Samtale om, hvad der gør en fortælling levende.
Eleverne skal nu selv skrive en erindringsfortælling. Eleverne skal derefter forberede en fremlæggelse af fortællingen. De kan læse den op, fortælle den eller fremlægge med hjælp af fx PowerPoint.	En erindringsfortælling Skriv en erindringsfortælling, og forbered en fremlæggelse af den.
Afsluttende refleksion.	Refleksion Besvar spørgsmålene.

Svensk-Dansk Ordbog

<https://sdo.dsl.dk/>

Tå ja spela fö Sven

Tå ja spela fö Sven

Introark

Nu skal du høre, hvad Lina kan huske fra hun var barn. Hun kan huske helt tilbage til, da hun var 3 år, men især da hun blev 5 år.

Her spiller Lina på sin violin. På svensk hedder en violin = fiol

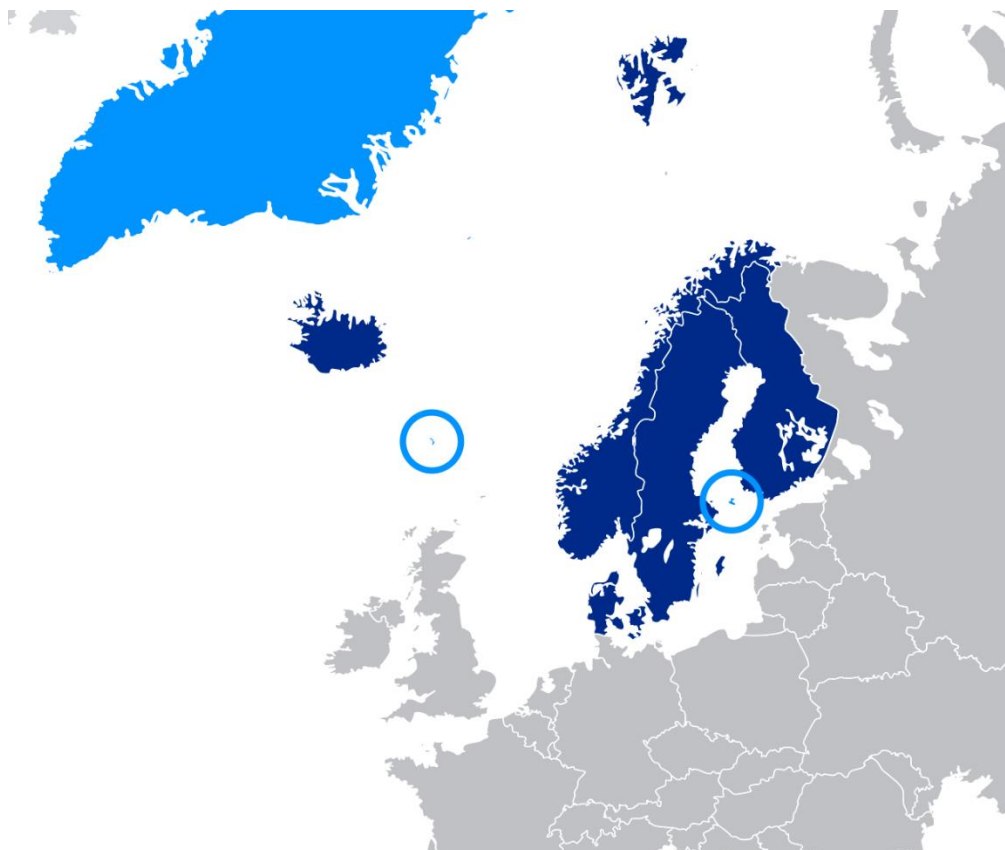
Lina boede i en by, der hedder Henriksdal, i Kristinestad Kommune (på finsk Kristiinankaupunki).

Tå ja spela fö Sven

Norden og Skandinavien

NORDEN: De nordiske lande består af Danmark, Norge, Sverige, Finland, Island, Grønland, Færøerne og Ålandsøerne

SKANDINAVIEN: De skandinaviske lande består af Danmark, Norge og Sverige.

S. Solberg J., CC BY-SA 3.0 <<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>>, via Wikimedia Commons

Flagene er fra: Danmark, Grønland, Norge, Sverige, Island, Finland, Færøerne og Ålandsøerne. Samernes flag bruges af samerne, som bl.a. bor i den nordlige del af Norge, Sverige og Finland.

Tå ja spela fö Sven

Fra svensk til dansk

Oversæt de svenske ord.

Svenske ord 	Danske ord
berättelse	
önskelistor	
jultomten	
paket	
pojkar	
flickor	
stråken	
Man ska stampa med fötterna	
axeln	
Oboy och nån smörgås	
vanlig	
häst	
jordbrukare	
Sven tycker om att rada ved	
hit	
Tack för applåden	
Så rök han	
den tysta fiolen	
så minns jag	

Tå ja spela fö Sven

Fra svensk til dansk - lærerark

Oversæt de svenske ord.

Svenske ord 	Danske ord
berättelse	historie
önskelistor	ønskesedler
jultomten	julemanden
paket	pakker
pojkar	dreng
flickor	piger
stråken	buen (på en violin)
Man ska stampa med fötterna	Man skal trampe med fødderne
axeln	skulderen
Oboy och nån smörgås	Kakao og noget mad/sandwich (Oboy er navn på noget kakaopulver)
vanlig	almindelig
häst	hest
jordbrukare	landmænd
Sven tycker om att rada ved	Sven kan lide at stable brænde
hit	her
Tack för applåden	Tak for bifaldet
Så rök han	Så røg han
den tysta fiolen	den tavse violin
så minns jag	så husker jeg

Tå ja spela fö Sven

En erindringsfortælling

Skriv en erindringsfortælling, og forbered en fremlæggelse af den.

Tå ja spela fö Sven

Refleksion

Du har nu hørt og arbejdet med anekdoten/erindringsfortællingen *Tå ja spela fö Sven*.

Beskriv det, du lagde mest mærke til i fortællingen.	
Var det svært at forstå det svenske sprog? Hvorfor? / Hvorfor ikke?	
Når du har faget musik, hvilket instrument kan du bedst lide at spille på eller lytte til?	
Spiller du selv et instrument udenfor skolen? Hvis ja – hvad betyder det for dig?	
Hvorfor tror du, at Sven døde af lungekræft?	
Hvorfor tror du, at Lina spiller en sang, der hedder <i>Den tavse violin</i> til Svens begravelse?	
Hvilken begivenhed handlede din egen fortælling om?	